

Worminfecties Tankmelk Toelichting op de uitslag

Wat zegt de uitslag van Worminfecties Tankmelk?

	Tankmelkuitslag	Wat betekent dat en wat moet ik doen?		Vervolgonderzoek en preventie
		Melkvee	Jongvee	
Maagdarmworm	Geen antistoffen aangetoond	Het niveau van besmetting van uw melkgevende dieren met maagdarmwormen is zeer laag en/of de ontwikkeling van de weerstand als kalf en pink is goed verlopen. Er is geen aanleiding om uw melkgevende dieren te behandelen.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Overweeg onderzoek van het jongvee wanneer u klachten ziet zoals verminderde groei/vermageren, dof haarkleed of diarree. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	Vervolgonderzoek Informatie over de besmetting met maagdarmwormen bij het jongvee krijgt u door: - tijdens de weideperiode, 4-10 weken na de start van de beweiding, de mate van besmetting bij de kalveren te controleren met een gepoold mestonderzoek . Hiervoor is verse mest van 2-5 dieren nodig. De mest wordt onderzocht op wormeieren. Het aantal wormeieren is een maat voor de besmetting met maagdarmwormen en geeft aan of behandelen zinvol is. - tijdens het weideseizoen of uiterlijk binnen 10 dagen na het opstallen individueel of gepoold bloedonderzoek (4-6 dieren per pool) te laten uitvoeren, waarbij de aanwezigheid van pepsinogeen wordt onderzocht. Het pepsinogeengehalte is een maat voor de schade door maagdarmwormlarven en geeft aan of een behandeling zinvol is. Preventie Voor melkvee met weidegang is het belangrijk dat het als jongvee voldoende weerstand tegen maagdarmwormen opbouwt. Preventief behandelen van jongvee kan de weerstandsopbouw tegen maagdarmwormen belemmeren. Laat het vee dat voor de eerste keer weidegang krijgt, geleidelijk weerstand opbouwen. Dit houdt in: begin te weiden op een schoon perceel (twee keer gemaaid of na 1 juli op een weide waarop in dat jaar niet eerder vee heeft gelopen) en weid gedurende de zomer binnen 2-3 weken om naar schone percelen.
	Weinig antistoffen aangetoond	Het niveau van besmetting van uw melkgevende dieren met maagdarmwormen is laag en/of de ontwikkeling van de weerstand als kalf en pink is goed verlopen. Er is geen aanleiding om uw melkgevende dieren te behandelen. Deze uitslag kan overigens mede veroorzaakt zijn door de aanwezigheid van een leverbotinfectie. Bespreek dit met uw dierenarts.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de maagdarmwormbesmettingsgraad onder het jongvee groter is. De besmettingsgraad is voornamelijk afhankelijk van uw weidemanagement en eventuele behandeling van de dieren. Het is bij deze uitslag dan ook zinvol om ook het jongvee te laten onderzoeken. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	
	(Zeer) veel antistoffen aangetoond	Er is waarschijnlijk sprake van een hoog niveau van besmetting met maagdarmwormen en schade bij uw melkgevende dieren. De ontwikkeling van de weerstand als kalf en pink is niet optimaal verlopen. Overleg met uw dierenarts of het wenselijk is om uw melkgevende dieren te behandelen. Deze uitslag kan mede veroorzaakt zijn door de aanwezigheid van een leverbotinfectie. Bespreek dit met uw dierenarts.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het melkvee als jongvee onvoldoende immuniteit heeft opgebouwd, geeft deze uitslag aanleiding om te zoeken naar verbeterpunten in het weidemanagement bij het jongvee. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	
Leverbot	Geen antistoffen aangetoond	Uw melkgevende dieren zijn dit seizoen niet of zeer beperkt in contact geweest met leverbot. Er is geen aanleiding om uw melkgevende dieren te behandelen.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de leverbotbesmettingsgraad onder het jongvee hoger is. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	Vervolgonderzoek Indien antistoffen zijn aangetoond kan het zinvol zijn om uit te zoeken welk deel van de melkgevende dieren een leverbotbesmetting heeft opgelopen. Laat dan bloedonderzoek uitvoeren bij 5 dieren uit de verschillende diergroepen binnen de melkveekoppel: vaarzen, oudere koeien en eventueel aangekochte dieren. Om vast te stellen of de dieren op dat moment (nog) met leverbot besmet zijn kunt u ook kiezen voor individueel of gepoold mestonderzoek (2-5 dieren per pool). Mestonderzoek is pas zinvol vanaf 10 weken na de besmetting. Om informatie te krijgen over de leverbotbesmetting bij het jongvee kunt u 3-4 weken na opstallen bloedonderzoek doen bij het jongvee (minimaal 5 dieren per groep). Als leverbot wordt aangetoond: overleg met uw dierenarts over een behandeling. Kijk voor meer informatie op www.gddiergezondheid.nl/leverbot-behandelen .
	Weinig antistoffen aangetoond	Een (beperkt) deel van de melkgevende dieren is in aanraking geweest met leverbot. Dit kan aanleiding zijn om uit te zoeken welk deel van de melkgevende dieren een leverbotbesmetting heeft opgelopen. Zie onder ‘Vervolgonderzoek’. Overleg met uw dierenarts of een behandeling (van een specifieke diergroep) wenselijk is.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de leverbotbesmettingsgraad onder het jongvee anders is. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	
	Veel antistoffen aangetoond	Een groot deel van uw melkgevende dieren is in contact geweest met leverbot. Er is zeer waarschijnlijk sprake van schade bij uw melkgevende dieren. Omdat antistoffen lang aanwezig blijven, is het zinvol om door middel van mestonderzoek te controleren of het om een actuele besmetting gaat. Behandel de melkgevende dieren in overleg met uw dierenarts. Kijk voor meer informatie op www.gddiergezondheid.nl/leverbot-behandelen .	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de leverbotbesmettingsgraad onder het jongvee lager is. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	
Longworm	Geen antistoffen aangetoond	De longwormbesmetting bij uw melkgevende dieren is afwezig of zeer gering. Er is geen verdere actie nodig. Blijf wel alert op hoesten. Raadpleeg bij hoestklachten zo snel mogelijk uw dierenarts.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de longwormbesmettingsgraad onder het jongvee anders is. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	Vervolgonderzoek Om meer te weten te komen over de besmetting met longworm bij het jongvee kunt u als er klachten zijn: - bloedonderzoek laten uitvoeren bij 5 dieren per weide en/of - mestonderzoek laten uitvoeren bij 5 dieren per weide. Preventie Voor melkvee met weidegang is het essentieel dat het als jongvee voldoende weerstand tegen longworm opbouwt. Het veelvuldig behandelen van jongvee kan de weerstandsopbouw tegen longworm belemmeren. Vaccineren van jongvee is een goed middel om de weerstand te stimuleren. Bij voorkeur doet u dit 2 en 6 weken voor het begin van het weideseizoen. De kans dat dieren op een pure jongveeweide een infectie met longworm opdoen is uiterst gering. Longworm overleeft strenge winters meestal niet op de weide. De wormsleutel kan u helpen. Via een online vragenlijst ontvangt u op basis van uw bedrijfsspecifieke informatie adviezen op het gebied van beweiding en het moment waarop wormmiddelen of vaccinatie kunnen worden ingezet. Kijk op www.gddiergezondheid.nl/wormsleutel .
	Weinig antistoffen aangetoond	De longwormbesmetting bij uw melkvee is laag is of de infectie is nog in het beginstadium. Vergelijk in dit verband de uitslag van het onderzoek in augustus met de uitslag in oktober/november. Wees alert op hoesten. Raadpleeg in dat geval zo snel mogelijk uw dierenarts.	De tankmelkuitslag zegt alleen iets over de situatie bij de melkgevende dieren. Omdat het jongvee vaak op andere percelen gelopen heeft dan het melkvee, is het mogelijk dat de longwormbesmettingsgraad onder het jongvee anders is. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	
	Veel antistoffen aangetoond	Er is sprake van een longwormbesmetting bij meer dan 20 procent van uw melkgevende dieren. Zonder klinische klachten (hoesten) hoeft u de dieren niet te behandelen. Overleg bij hoestklachten zo snel mogelijk met uw dierenarts over de behandeling.	De tankmelkuitslag geeft aan dat het jongvee in het voorgaande jaar of voorgaande jaren onvoldoende weerstand heeft opgebouwd. Kijk kritisch naar maatregelen die u volgend jaar wilt nemen bij het jongvee. Als er klachten bij het jongvee zijn, controleer dan ook de longwormbesmetting bij het jongvee. Kijk voor meer informatie bij ‘Vervolgonderzoek’.	

Jaarrond weideparasieten monitoren

Jan-Feb-Mrt:

- Beweidingsplan parasieten melkvee en jongvee opstellen
- Overwegen longwormvaccinatie (6 en 2 weken voor weidegang)
- Mestonderzoek op leverbot vanaf begin januari

Okt-Nov-Dec

- Jaarlijks tankmelkonderzoek op long- en maagdarmwormen en leverbot (Worminfecties Tankmelk)
- Bloedonderzoek op pepsinogeen bij kalveren/pinken met eerste weidegang gedurende het weideseizoen of binnen 7-10 dagen na opstallen
- Controle klachten longworm (hoesten, productiedaling)
- Bloedonderzoek op leverbot vanaf 3-4 weken na opstallen

Apr-Mei-Jun:

- Mestonderzoek op maagdarm-wormeieren na 6 tot 10 weken weiden bij jongvee dat voor de eerste keer geweid wordt
- Controle klachten longworm (hoesten)

Jul-Aug-Sep:

- Jaarlijks tankmelkonderzoek op long- en maagdarmwormen (Worminfecties Tankmelk)
- Leverbotpreventie: greppelfrezen
- Controle klachten longworm (hoesten, productiedaling)

Wormsleutel

De wormsleutel is een handige online tool om te beoordelen of het zin heeft om te behandelen tegen maagdarmwormen en longwormen. De beslisboom bestaat uit een aantal vragen over het beweidschema van jongvee dat voor het eerst geweid wordt. Op basis van uw bedrijfsspecifieke informatie geeft de wormsleutel adviezen op het gebied van beweiding en het moment waarop wormmiddelen en/of vaccinaties kunnen worden ingezet.

U vindt de wormsleutel op www.gddiergezondheid.nl/wormsleutel.

Leverbotsleutel

Voor melkveebedrijven met antistoffen tegen leverbot in de tankmelk is de leverbotsleutel heel bruikbaar. Door het volgen van dit stappenplan kunt u erachter komen in welke diercategorie de besmetting optreedt en dan samen met uw dierenarts een bedrijfsspecifieke aanpak kiezen. De leverbotsleutel vindt u op www.leverbot.nl.

Als behandelen toch noodzakelijk is...

In Nederland komt in enkele gebieden resistentie voor tegen het belangrijkste leverbotmiddel (triclabendazol). Dit houdt in dat behandeling met dit middel weinig tot geen effect meer heeft op het bestrijden van de leverbotinfectie. Om te voorkomen dat deze resistentie zich uitbreidt of ook voor andere wormmiddelen gaat gelden, volgen hieronder een aantal aandachtspunten rondom behandeling:

- Mocht ondanks preventiemaatregelen de bedrijfssituatie om actie vragen, neem dan altijd contact op met uw dierenarts. Stel door mest- of bloedonderzoek vast wat de daadwerkelijke oorzaak is van de klachten. Voorkom op deze manier dat u onnodig behandelt. Dit is geldverspilling en werkt resistentieontwikkeling in de hand.
- Gebruik een middel dat geregistreerd is voor de betreffende diersoort en let op: melkgevende runderen mogen maar een zeer beperkt aantal middelen toegediend krijgen.
- Ga na op welk stadium van de parasiet het middel ingrijpt en behandel op het juiste moment.
- Let op de juiste werkingsduur, laat dit afhangen van het beweidschema.
- Meet het gewicht van de te behandelen runderen. Ervaring leert dat het gewicht zeer vaak wordt onderschat. Dit leidt tot onderdosering, met als gevolg dat het middel onvoldoende werkt en er eerder resistentie optreedt.
- Neem de wachttermijn in acht. Zuivelondernemingen controleren intensief op residuen in de melk.

Meer informatie vindt u op:
www.gddiergezondheid.nl/worminfecties